PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA GMINY RADYMNO NA LATA 2017-2022

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP 3
2. PODSTAWY PRAWNE 4
3. DIAGNOZA PRZEMOCY W RODZINIE 5
3. 1. ANALIZA DANYCH DEMOGRAFICZNYCH 5
3. 2. ANALIZA PRZEMOCY W RODZINIE W KONTEKŚCIE DANYCH INSTYTUCJONALNYCH 8
3. 3. ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD MŁODZIEŻY SZKOLNEJ 10
3. 4. ANALIZA BADAŃ ANKIETOWYCH PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD PROFESJONALISTÓW WSPARCIA SPOŁECZNEGO 17
4. METODA TWORZENIA PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY RADYMNO 23
5. IDENTYFIKACJA CELU GENERALNEGO I PRIORYTETÓW 24
6. WSKAŹNIKI REALIZACJI 27
7. HARMONOGRAM REALIZACJI 31
8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA 35
9. MONITORING I EWALUACJA 38
10. SPIS TABEL I WYKRESÓW 40

1. Wstęp

Zjawisko przemocy w relacjach rodzinnych stanowi poważne wyzwanie dla samorządów lokalnych, które zgodnie z preambułą do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także podejmować działania służące zwiększaniu skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, przemoc to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (…), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą. Zgodnie z art.3 w/w ustawy osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się pomocy, w szczególności w formie:

1) poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego i socjalnego;

2) interwencji kryzysowej i wsparcia;

3) ochrony przed dalszym krzywdzeniem, poprzez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną;

4) zapewnienia, na żądanie osoby dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Art.6 w/w ustawy określa zadania własne gminy, w związku z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, do których należą:

1. tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
3. opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie
4. prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

W Gminie Radymno funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na pracy Zespołu Interdyscyplinarnego, pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej dla ofiar przemocy oraz współpracy instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem złożonym, przybierającym różne formy, w tym:

- przemocy fizycznej, obejmującej wszelkie działania, które wyrządzają ból i cierpienie fizyczne, np.: bicie, popychanie, kopanie, porzucenie w niebezpiecznej okolicy itp.,
- przemocy psychicznej, obejmującej działania krzywdzące, które wykorzystują mechanizmy procesów psychologicznych, np.: poniżanie, wyzywanie, stosowanie gróźb, naśmiewanie się z poglądów, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów
- przemocy seksualnej, polegającej na naruszaniu intymności pożycia, np.: wymuszanie pożycia, wymuszanie nieakceptowanych zachowań seksualnych, sadystyczne formy współżycia, narażanie dzieci na kontakt z pornografią i zachowaniami seksualnymi itp.,
- przemocy ekonomicznej, dotyczącej warunków materialnych, opierającej się zazwyczaj na uzależnieniu ofiary od statusu materialnego sprawcy, np.: niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, itp.,
- przemocy zaniedbania, stosowanej najczęściej wobec dzieci.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem wieloaspektowym, dlatego pomoc rozpatrywana musi być w wielu wymiarach, tj. prawnym, psychologicznym, społecznym i moralnym.

2. Podstawy prawne

Program realizowany będzie w oparciu o następujące przepisy:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
3. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
4. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks Karny
6. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy
7. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”
8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
9. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020

3. Diagnoza przemocy w rodzinie

W niniejszym raporcie przedstawiono wyniki badań nad przemocą domową. Badania diagnostyczne zakładały wykonanie diagnozy w trzech obszarach.

Pierwszym obszarem, który został podany szczegółowej analizie badawczej, była skala i zakres pomocy świadczonej przez instytucje zajmujące się zawodowo zjawiskiem przemocy w rodzinie. Dokonano analizy dokumentów zastanych m.in. sprawozdania realizacji zadań oraz innych działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, jak również działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zespołów roboczych.

Drugim obszarem, który pozostawał w kręgu zainteresowań badawczych było poznanie świadomości w badanym obszarze młodzieży szkolnej. Badaniu zostali poddani uczniowie szkół gimnazjalnych. Przeprowadzona diagnoza opierała się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych wśród młodzieży szkolnej, w których wzięło udział łącznie 213 uczniów. Ogólnym celem badania było zdiagnozowanie postrzegania przez młodzież szkolną zjawiska przemocy domowej oraz zidentyfikowanie na podstawie składanych deklaracji czy przemoc dotyczy młodzieży szkolnej i jeśli tak, to jaka to jest skala. Ponadto próbowano dokonać inwentaryzacji relacji wewnątrzrodzinnych. Celem uzyskania założonych celów zostało przeprowadzone badanie ankietowe CAWI, z wykorzystaniem ankiety internetowej.

Trzecim zbadanym obszarem, była diagnoza profesjonalistów wsparcia społecznego. Przedstawicieli instytucji gminnych w tym: pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracowników oświaty, służby zdrowia i Policji, poroszono o uzupełnienie internetowej ankiety CAWI. Celem badania było poznanie opinii przedstawicieli w/w zawodów czy spotykają się z zjawiskiem przemocy i jak często. Ogółem zostało przeprowadzonych 11 ankiet.

3. 1. Analiza danych demograficznych

Według danych statystycznych GUS w 2013 roku w gminie mieszkało ogółem 11 431 osób, a w 2015 roku liczba mieszkańców zwiększyła się do 11 454 osób. Udział procentowy mieszkańców gminy stanowił 9,4% ludności powiatu jarosławskiego.

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Radymno (2013 i 2015)

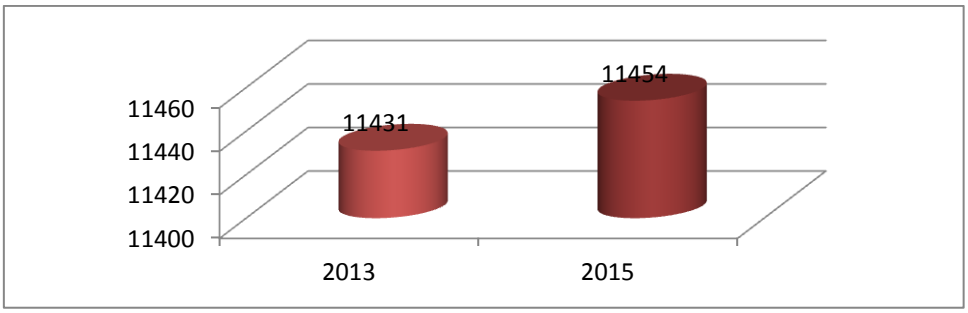

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Wg podziału administracyjnego gminy, w Ostrowie mieszkało 13,9% ludności gminy, a w Skołoszowie 13,5% mieszkańców. Są to zatem największe miejscowości w gminie wg liczby mieszkańców. Pozostałe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 1. Liczba mieszkańców Gminy Radymno wg miejsca zamieszkania (2015)

Miejscowość	l. ludności	%
Budzyń	169	1,5
Chałupki Chotynieckie	8	0,1
Chotyniec	777	6,7
Duńkowice	800	6,9
Grabowiec	125	1,1
Korczowa	618	5,4
Łazy (+Moszczany DPS)	1013	8,8
Michałówka	310	2,7
Młyny	285	2,5
Nienowice	657	5,7
Ostrów	1602	13,9
Piaski	201	1,7
Skołoszów	1552	13,5
Sośnica (+DPS)	1403	12,2
Sośnica-Brzeg	169	1,5
Święte	1064	9,2
Zabłotce	396	3,4
Zaleska Wola	150	1,3
Zamojsce	236	2,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UG[1]

Struktura płci wykazała niewielką przewagę kobiet nad mężczyznami.

[1] źródło: Urząd Gminy w Radymnie. Aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Radymno na lata 2016-2022, str.28

Wykres 2. Struktura płci mieszkańców Gminy Radymno (2013 i2015)

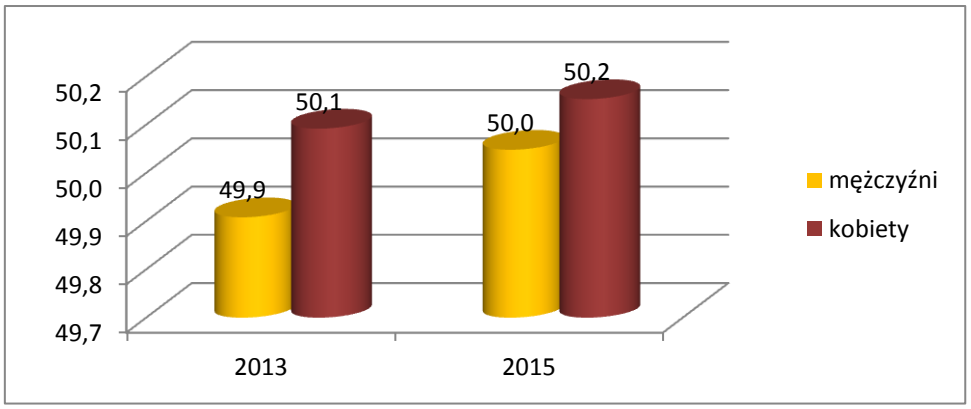

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Struktura mieszkańców wg ekonomicznych grup wiekowych[2].

Z danych statystycznych wynika, że z ogólnej liczby mieszkańców gminy, w 2013 roku 20,9% stanowiły osoby w wieku przedprodukcyjnym. Ich udział procentowy zmniejszył się do 20,1% w 2015 roku. Niewielkie zwiększenie się udziału nastąpiło w przypadku osób w wieku produkcyjnym, z 62,5% do 62,8% w 2015 roku. Częściowo grupa ta weszła w wiek poprodukcyjny. Osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły w 2013 roku 16,6% (nie przewyższając udziału procentowego osób młodych), a w 2015 roku już 17,1%. Wyżej opisane tendencje są charakterystyczne dla miejscowości starzejących się demograficznie. Ta informacja jest zatem istotna dla kształtowania się polityki społecznej w Gminie Radymno.

Tabela 2. Ekonomiczne grupy wiekowe ogółem w Gminie Radymno (2013,2015)

	w wieku przedprodukcyjnym		w wieku produkcyjnym		w wieku poprodukcyjnym	
Rok	2013 rok	2015 rok	2013 rok	2015 rok	2013 rok	2015 rok
L. ludności	2389	2298	7144	7195	1898	1961
Udział %	20,9	20,1	62,5	62,8	16,6	17,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

[2] Ekonomiczne grupy wiekowe, to grupy ludności z uwagi na wiek zdolności do pracy tj. wiek przedprodukcyjny, czyli osoby młode do 17 roku życia, wiek produkcyjny, czyli kobiety od 18 do 59 roku życia oraz mężczyźni od 18 do 64 roku życia i wiek poprodukcyjny w przypadku kobiet powyżej 60 roku życia i mężczyzn powyżej 65 roku życia.

3. 2. Analiza przemocy w rodzinie w kontekście danych instytucjonalnych

Na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Zarządzeniem Wójta Gminy Radymno Nr 117/2011 z dnia 23.11.2011r. (z późn. zm.) został powołany Gminny Zespół Interdyscyplinarny d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między Wójtem Gminy Radymno, a podmiotami, o których mowa w art. 9a ust.3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego zapewnia Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie w Radymnie. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzą przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Radymnie,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Policji,
4. Oświaty,
5. Wymiaru Sprawiedliwości,
6. Organizacji pozarządowych,
7. Służby zdrowia.

W pracach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego mogą brać udział osoby spoza jego składu np. kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące.

Zespół Interdyscyplinarny tworzy grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych wchodzą przedstawiciele:

1. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Radymnie,
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. Policji,
4. Oświaty,
5. Służby Kuratorskiej,

6. Służby Zdrowia.

W skład grup roboczych mogą wchodzić także przedstawiciele innych podmiotów, specjaliści w dziedzinie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W roku 2015 odbyło się 5 spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omawiano „Niebieskie Karty". Powoływano grupy robocze, które pracowały z osobami doznającymi przemocy i jak i osobami stosującymi przemoc, zamykano „Niebieskie Karty" oraz omawiano sprawy związane z bieżącą działalnością. W 2015 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Radymnie zgłosił do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jarosławiu listę osób kierowanych przez Gminny Zespół Interdyscyplinarny do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy. Do w/w programu zgłoszono 12 osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie.

W okresie sprawozdawczym od stycznia 2015 roku do grudnia 2015 roku do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 30 „Niebieskich Kart".

Wykres 3. Niebieskie Karty w Gminie Radymno w 2015 roku

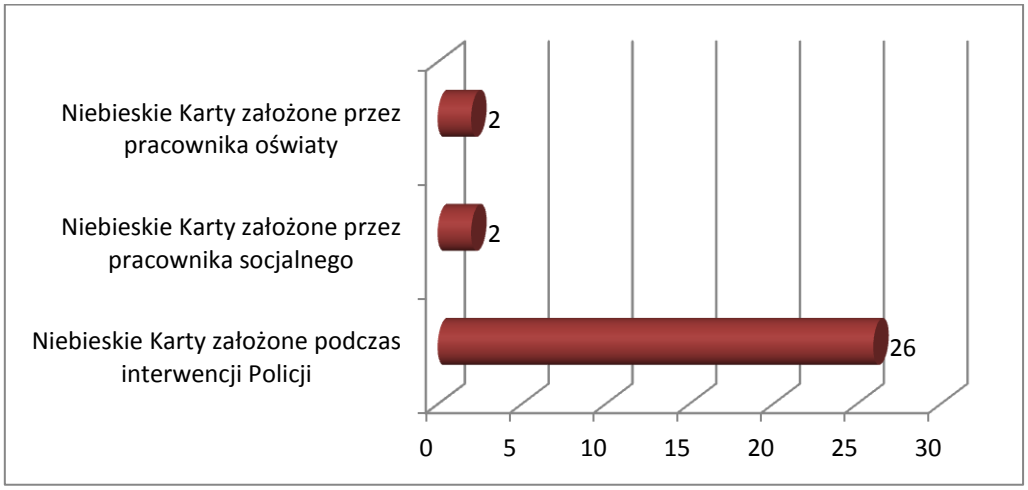

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Wg danych statystycznych GOPS łączna liczba rodzin, w których występuje zjawisko przemocy wynosiła w 2015 roku 23. Ogólna liczba osób poszkodowanych wynosiła 33, w tym 22 kobiety i 11 dzieci.

Tabela 3. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radymno (2015)

Ogółem osoby poszkodowane	kobiety			mężczyźni			dzieci			
	Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		Ogółem	z tego:		
		w wieku poprodukcyjnym	niepełnosprawne		w wieku poprodukcyjny	niepełnosprawni		do 13 roku życia	od 14 do 18 lat	niepełnosprawne
33		1	-		-		11	6	5	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmowali działania wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie, poprzez przeprowadzanie rozmów, z łączną grupą 33 osób. Podejmowali również działania wobec osób stosujących przemoc, w postaci skierowania na Program Korekcyjno – Edukacyjny dla 11 osób, przeprowadzania rozmów profilaktycznych w ramach prac grupy roboczej ze sprawcą na podstawie wezwania wśród 8 osób, oraz przeprowadzania rozmów ze sprawcą w ramach monitoringu procedury Niebieskiej Karty w miejscu zamieszkania sprawcy z 21 osobami. Rozmowy przeprowadzane były również wśród 4 świadków przemocy.

Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc fizyczna, psychiczna/emocjonalna, ekonomiczna, seksualna, zaniedbywanie oraz połączenie kilku w/w form.

Liczba rodzin, które zgłosiły się o pomoc do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu przemocy w rodzinie wyniosła w 2015 roku 12.

3. 3. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród młodzieży szkolnej

Prezentowana diagnoza opiera się na reprezentatywnych badaniach, prowadzonych w szkołach gimnazjalnych realizujących obowiązek szkolny na obszarze Gminy Radymno. Ankiety CAWI zostały rozdysponowane wśród uczniów placówek oświatowych – udział

w badaniu miał charakter dobrowolny. Analiza udzielonych odpowiedzi wskazuje, że 213 uczniów wyraziło chęć udziału w badaniu.

W ankiecie wzięło udział 106 dziewcząt (49,8%) i107chłopców (50,2%).

Wykres 4. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej, wg płci

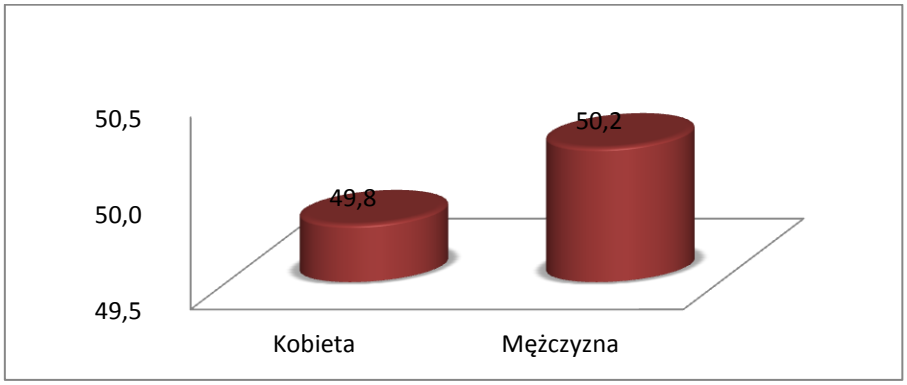

Źródło: Opracowanie własne

Kolejnym obszarem analizy była struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej. Ankietowani mogli odpowiadać na pytanie w formie wielokrotnego wyboru. Uzyskano większość odpowiedzi świadczących o tym, iż uczniowie pochodzą z rodzin pełnych z obojgiem rodziców. 31,9% uczniów mieszka w rodzinach wielopokoleniowych.

Wykres 5. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej

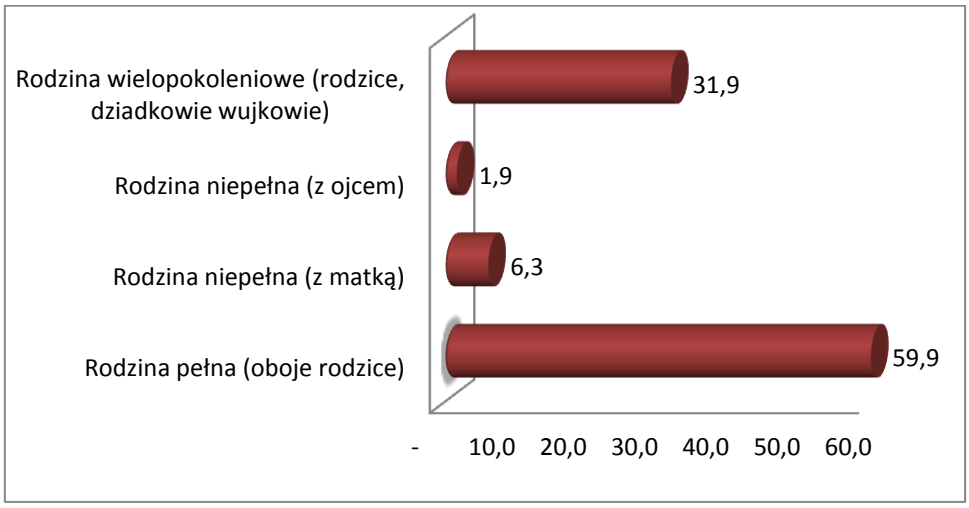

Źródło: Opracowanie własne

Młodzież szkolna odpowiadała na pytanie dotyczące ich kontaktu z rodzicami. 58,9% uznało że ma bardzo dobry kontakt ze swoimi rodzicami. Padły również odpowiedzi negatywne.

Wykres 6. Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami, jako?

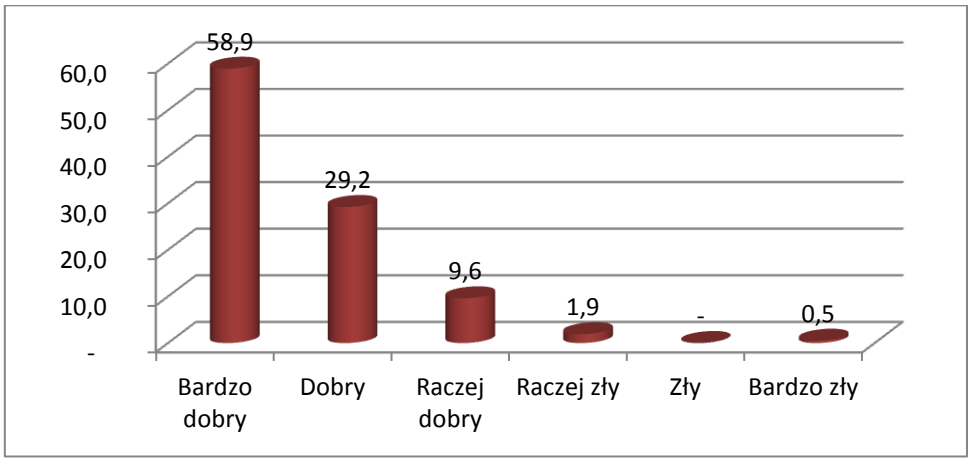

Źródło: Opracowanie własne

Ankietowani zostali zapytani o poczucie bezpieczeństwa wśród swojej rodziny. 98,5% uczniów czuje się bezpiecznie, 1,5% nie czuje się bezpiecznie wśród rodziny.

Wykres 7. Czy czujesz się bezpiecznie wśród najbliższej rodziny?

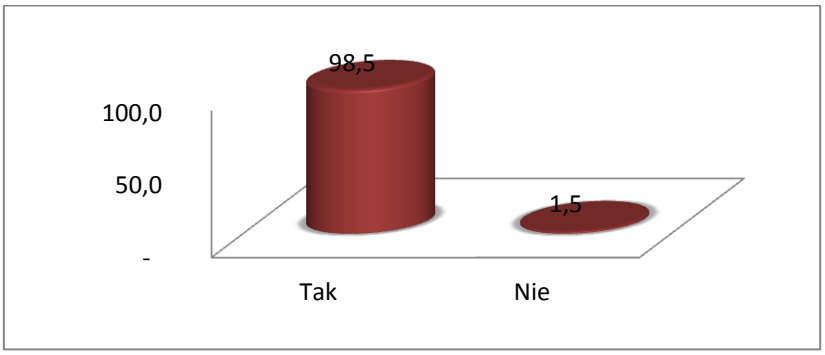

Źródło: Opracowanie własne

Uczniów zapytano również o poczucie bezpieczeństwa w szkole oraz poza szkołą na terenie swojej gminy. W szkole nie czuje się bezpiecznie 13,2% gimnazjalistów. Na terenie gminnie czuje się bezpiecznie 15,9% gimnazjalistów.

Wykres 8. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole?

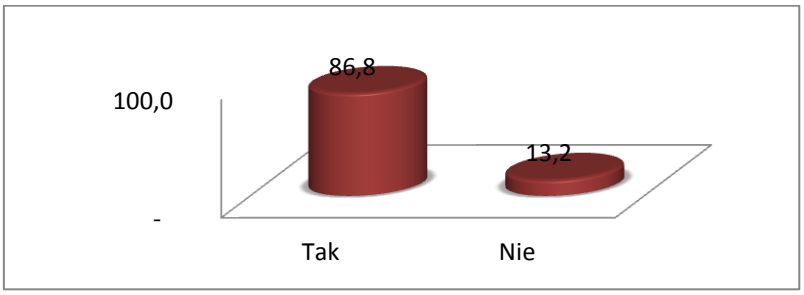

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 9. Czy czujesz się bezpiecznie poza szkołą, na terenie swojej gminy?

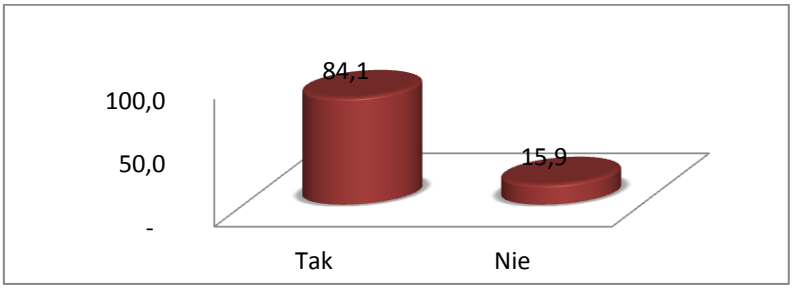

Źródło: Opracowanie własne

Aby lepiej poznać relacje panujące w domu pomiędzy dziećmi a ich rodzicami, zadano pytanie o to, w jaki sposób rodzice okazują zainteresowania sprawami swoich dzieci. Drugie pytanie dotyczyło reakcji rodziców na palenie/picie swoich dzieci (wg uczniów). Na oba przedstawione pytania uczniowie mogli udzielać wielokrotnej odpowiedzi. Według ankietowanych, najwięcej rodziców rozmawia ze swoimi dziećmi (43,2%) oraz pyta o to co robią, pyta o problemy (29,1%).

Wykres 10. W jaki sposób rodzice okazują zainteresowania Twoimi sprawami?

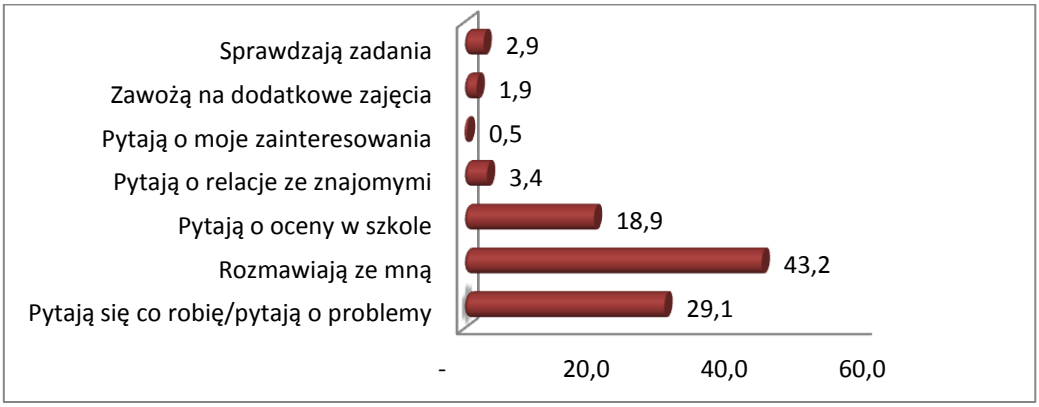

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 11. Jak zareagowaliby rodzice/opiekunowie według Ciebie, gdyby dowiedzieli się, że np. paliłeś/aś, /piłeś/aś?

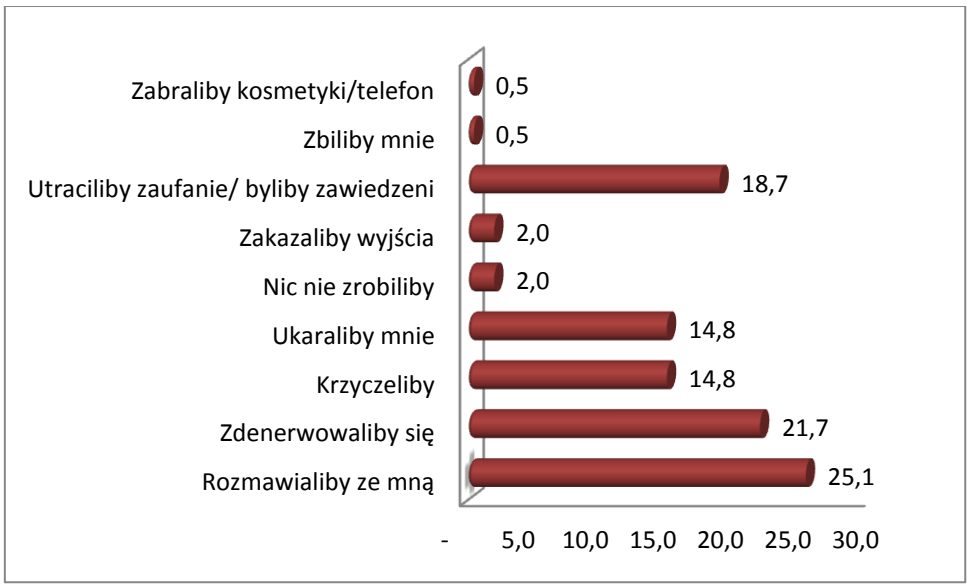

Źródło: Opracowanie własne

Uzyskano również odpowiedzi na pytanie o karę za niewykonanie obowiązków. Większość uczniów, tj.27,3% odpowiedziała, że nie spotkałaby ich żadna kara.

Wykres 12. Jaka kara spotyka Cię w domu za niewykonanie obowiązków?

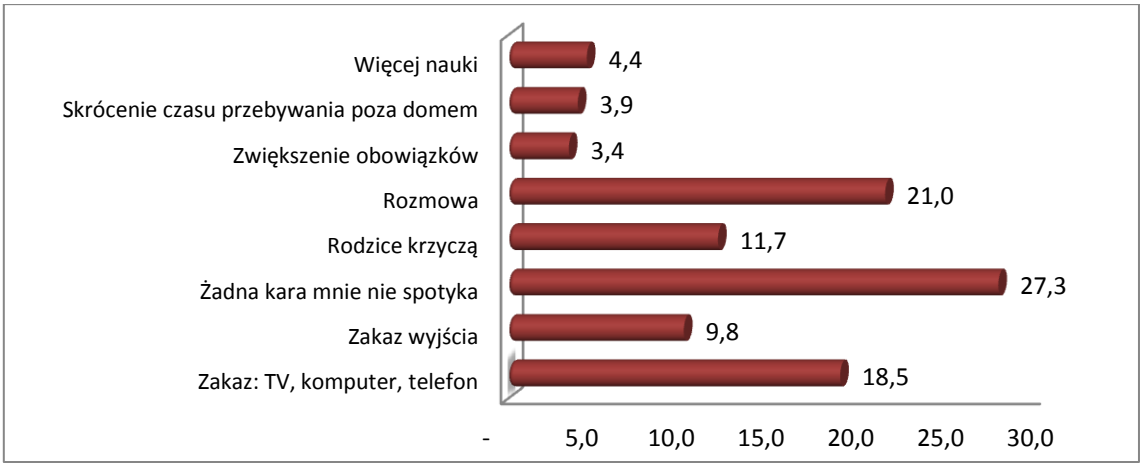

Źródło: Opracowanie własne

Przemoc w otoczeniu i doświadczeniu młodzieży

Zapytano uczniów, co oznacza dla nich przemoc? Było to pytanie wielokrotnego wyboru. Dla większości uczniów przemoc to znęcanie się fizyczne lub psychiczne (62,1%) oraz bicie kogoś (18,4%).

Wykres 13. Co oznacza dla Ciebie przemoc?

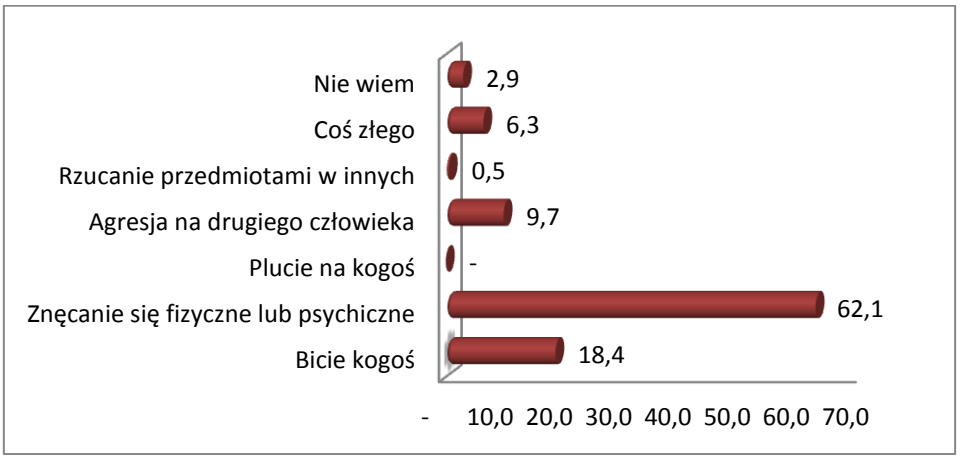

Źródło: Opracowanie własne

Ankietowanym zadano bezpośrednie pytanie, o doświadczenia przemocy. Uzyskano 94,7% odpowiedzi negatywnych. 5,3% uczniów doświadczyło przemocy.

Wykres 14. Czy doświadczyłeś/łaś przemocy w Twojej rodzinie?

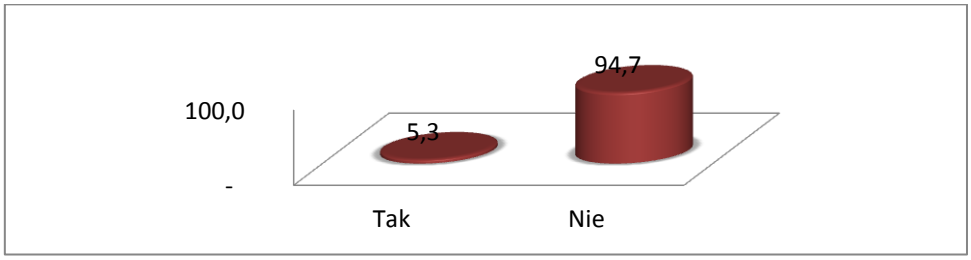

Źródło: Opracowanie własne

Zadano również pytanie o częstotliwość doznawanej przemocy. 67,0% uczniów uznała, że wcale nie doznaje przemocy. Jednak 27,7% uczniów uznało, że przemocy doznają „rzadko”. 4,4% określiło że „często”.

Wykres 15. Jak często doznajesz przemocy?

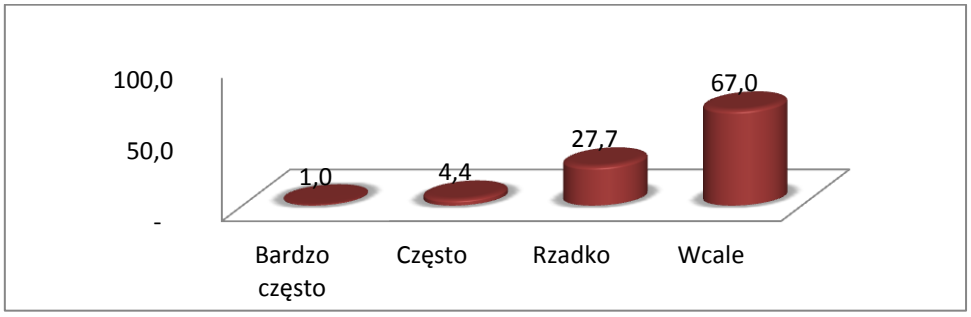

Źródło: Opracowanie własne

Przeważająca większość badanej młodzieży wskazała w pytaniu ankietowym, że nie była świadkiem przemocy wobec członków ich rodziny (90,1%), zaś 9,9% udzieliło odpowiedzi twierdzącej na zadane pytanie.

Wykres 16. Czy byłeś/łaś świadkiem przemocy w Twojej rodzinie?

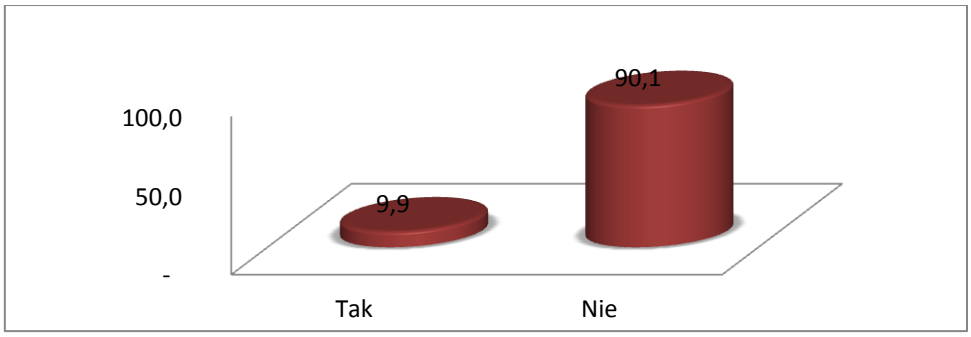

Źródło: Opracowanie własne

Zadano również pytanie: Jak często byłeś/aś świadkiem przemocy? Uzyskano odpowiedzi wskazujące na „rzadko" (44,8%), a na pierwszym miejscu pod względem udziału procentowego odpowiedź „wcale" (47,8%). 5,4% uczniów często jest świadkiem przemocy, a 2,0% uczniów nawet bardzo często.

Wykres 17. Jak często byłeś/aś świadkiem przemocy?

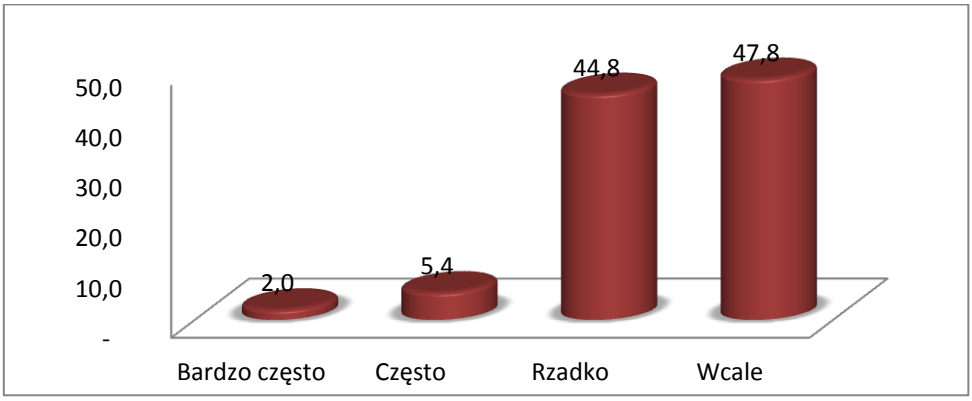

Źródło: Opracowanie własne

Wśród uczniów, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie, padały odpowiedzi, że najczęściej przemocy doznawały inne osoby z rodziny, matka albo rodzeństwo.

Wykres 18. Kto w Twojej rodzinie doznawał przemocy?

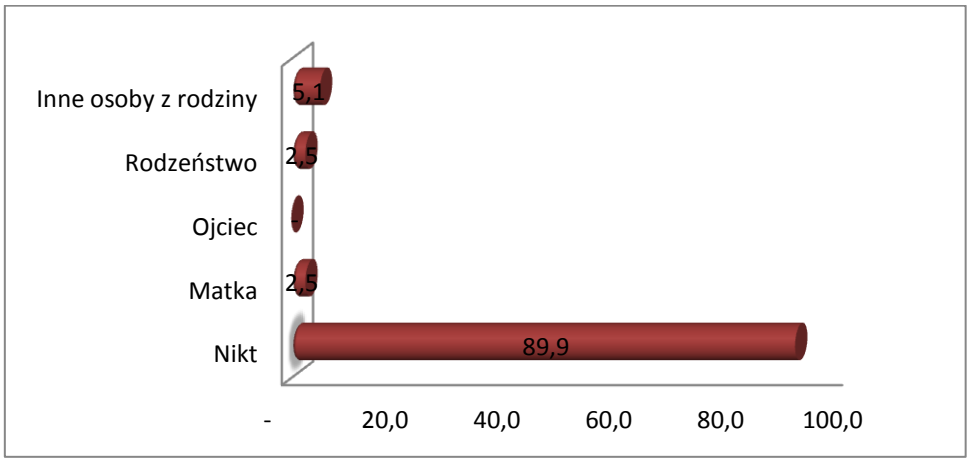

Źródło: Opracowanie własne

Uczniowie, którzy doświadczyli przemocy w rodzinie odpowiadali, że stosowana przemoc z reguły nie była zgłaszana do instytucji (7,8%).

Wykres 19. Stosowana przemoc w domu z reguły była:

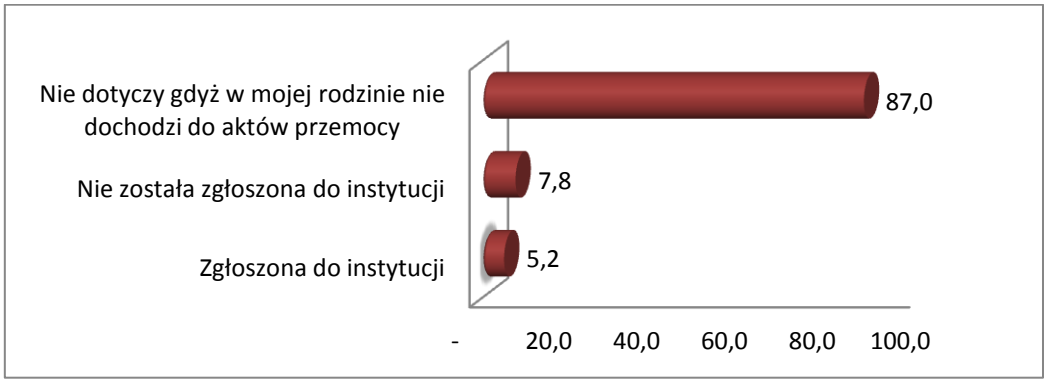

Źródło: Opracowanie własne

3. 4. Analiza badań ankietowych przeprowadzonych wśród profesjonalistów wsparcia społecznego

Grupa badanych składała się z 11 osób. Wśród badanych profesjonalistów występowała dominacja płci damskiej.

Wykres 20. Płeć badanych osób

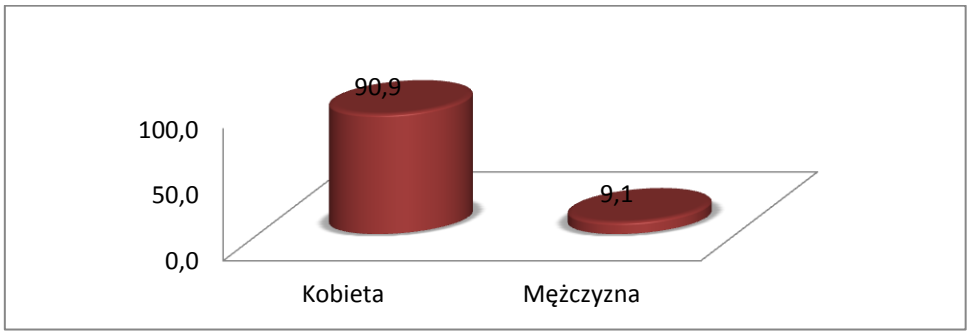

Źródło: Opracowanie własne

Badani najczęściej posiadali wykształcenie wyższe humanistyczne (63,3%) oraz policealne (18,2%), średnie techniczne (4,3%) lub inne (18,2%). Reprezentowali Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (54,5%), placówki oświatowe (18,2%), służbę zdrowia (18,2%)i Komendę Policji (9,1%).

Wykres 21. Miejsce pracy respondentów

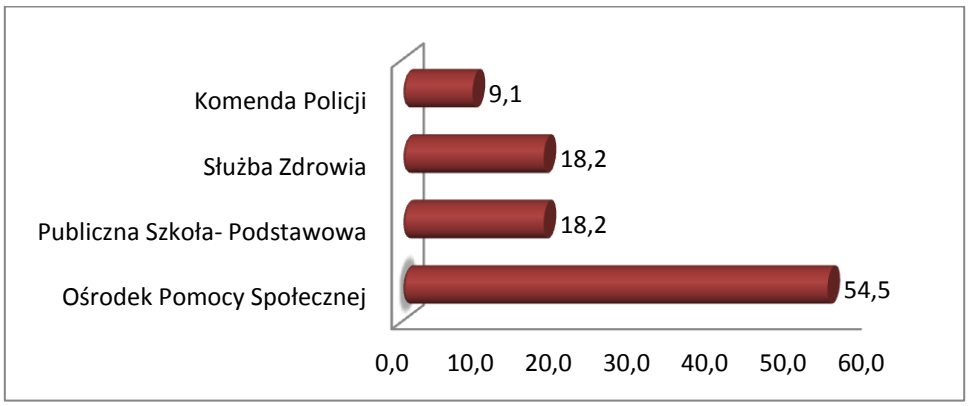

Źródło: Opracowanie własne

Postrzeganie przemocy przez profesjonalistów wsparcia społecznego.

Celem badania było poznanie opinii profesjonalistów na temat przemocy, a także ich doświadczeń zawodowych z nią związanych.

Pierwszym pytaniem, które zostało zadane przedstawicielom służb wsparcia społecznego, było pytanie „Czy w wykonywanej pracy zawodowej spotykają się z przypadkami przemocy domowej”. Wszyscy ankietowani odpowiedzieli twierdząco na to pytanie.

Wykres 22. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie?

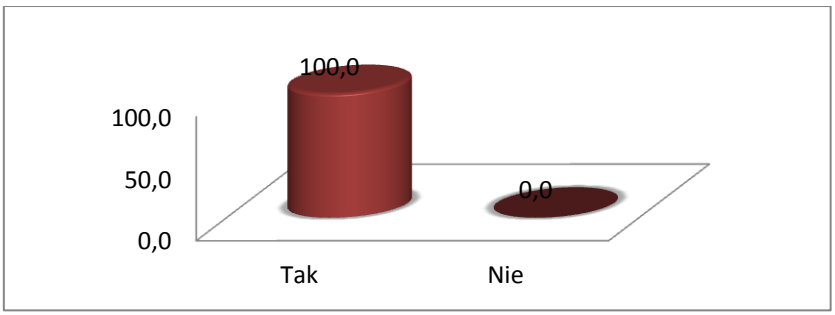

Źródło: Opracowanie własne

Równie ciekawe odpowiedzi uzyskano na pytanie „Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?" Przedstawiciel badanych instytucji w przeważającej większości uznali, że zachowaniem przemocowym jest wystąpienie przemocy jeden raz (36,4%).

Wykres 23. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc?

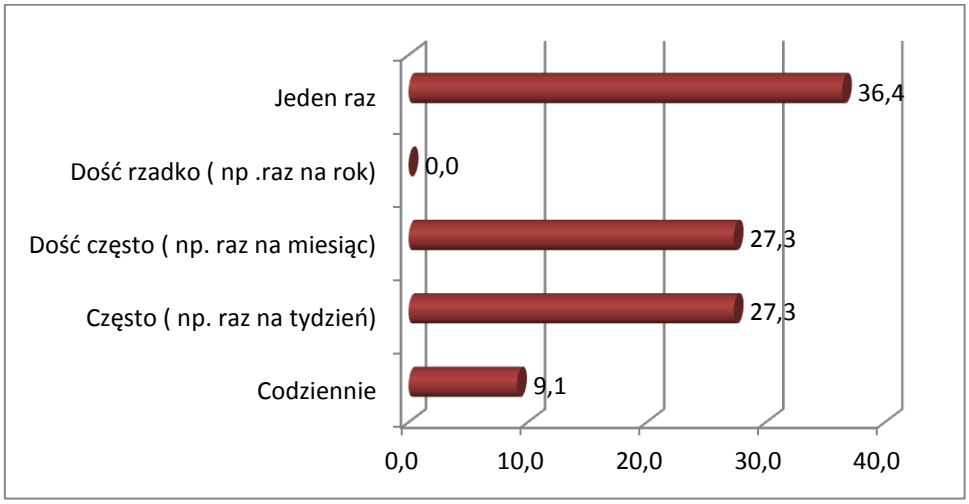

Źródło: Opracowanie własne

Na pytanie dotyczące skutecznych działań w pomocy osobom doznającym przemocy, udzielano najczęściej odpowiedzi: izolacja sprawcy przemocy, realizacja procedury „Niebieskie Karty".

Wykres 24. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie?

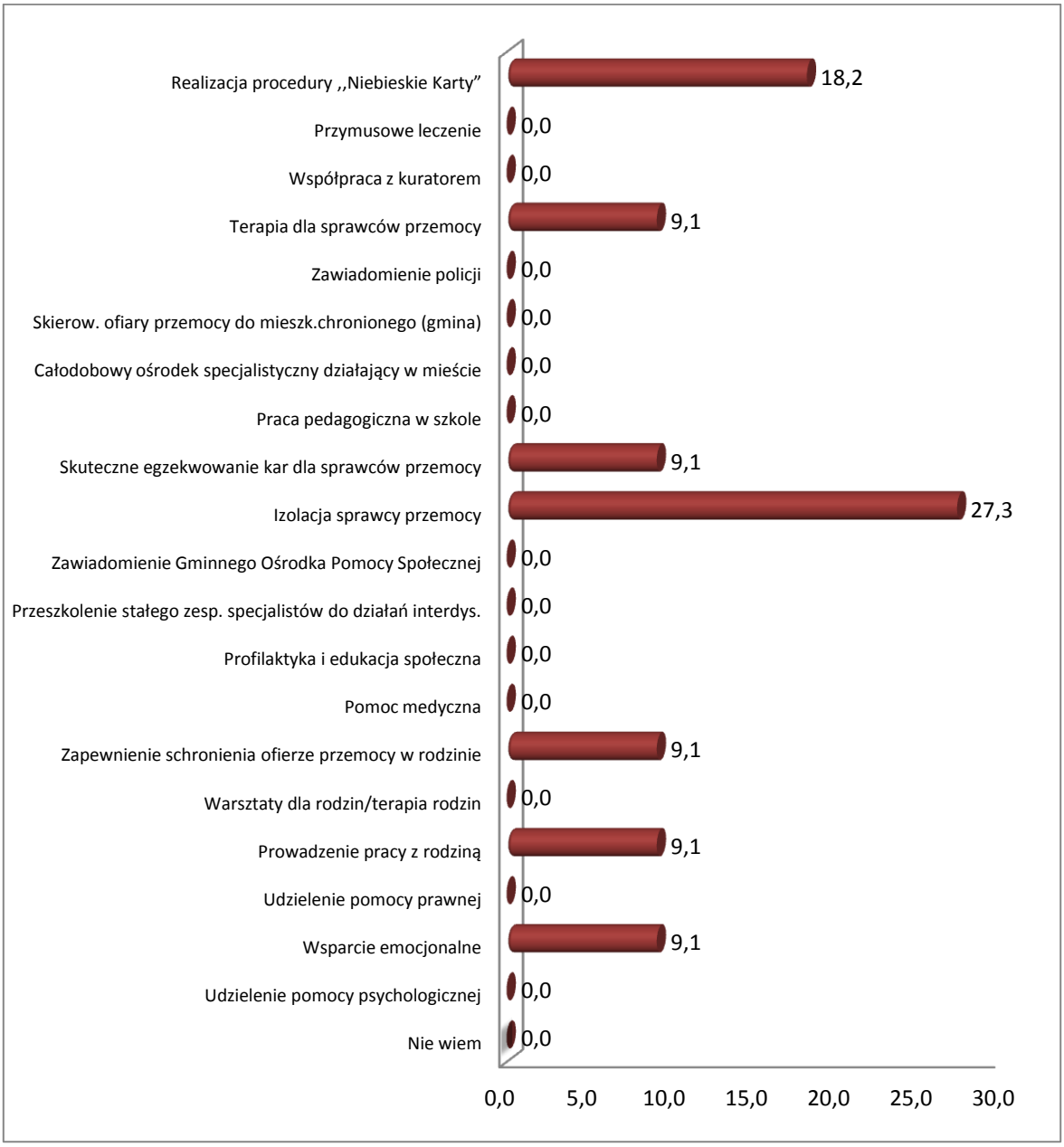

Źródło: Opracowanie własne

Profesjonaliści wsparcia społecznego widzą potrzebę współpracy z innymi służbami w celu lepszego przeciwdziałania przemocy w rodzinie (100,0%). Na pytanie o konkretne instytucje, z którymi można nawiązać ową współpracę, odpowiadano najczęściej:

Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, sąd/kuratorzy, szkoła,/pedagog szkolny, Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień (wielokrotne odpowiedzi).

Wykres 25. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy?

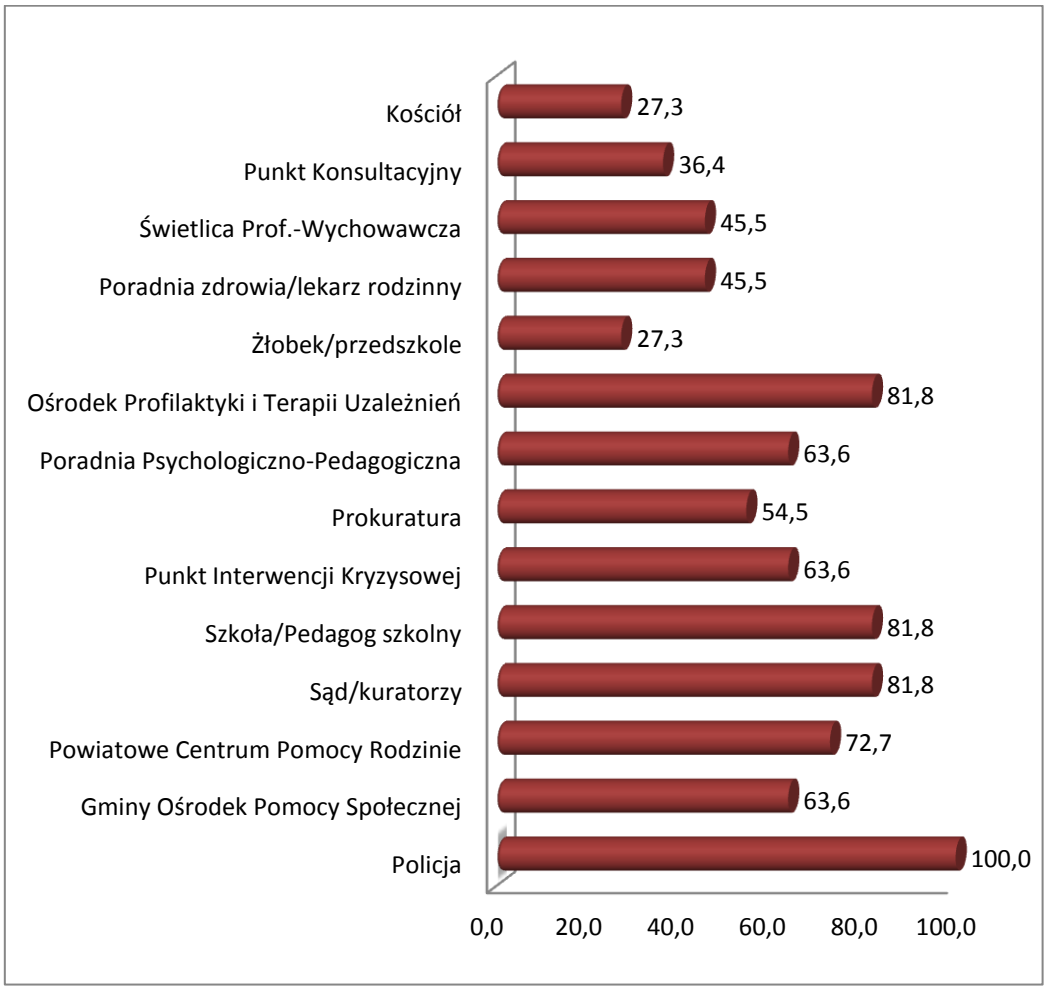

Źródło: Opracowanie własne

Ankietowanym zadano pytanie, czy w ich zakładzie pracy istnieją procedury postępowania z osobami, które doznają przemocy? Uzyskano 81,8% pozytywnych odpowiedzi. Zadano również pytanie: „Na podstawie praktyki zawodowej , które osoby doświadczające najczęściej przemocy?”. Uzyskano 81,8% odpowiedzi, że „kobieta” oraz 18,2% że „dziecko”.

Wykres 26. Na podstawie praktyki zawodowej , które osoby doświadczające najczęściej przemocy?

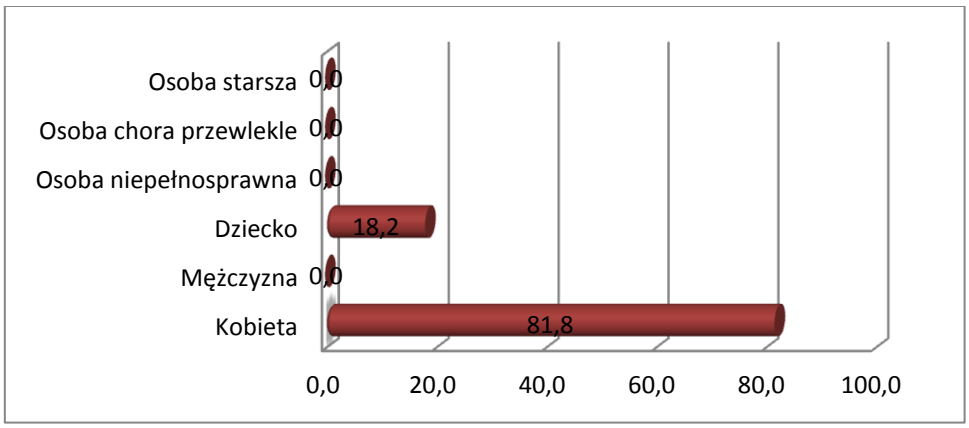

Źródło: Opracowanie własne

Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych profesjonalistów wsparcia społecznego, to głównie przemoc psychiczna i fizyczna oraz zaniedbanie.

Wykres 27. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych

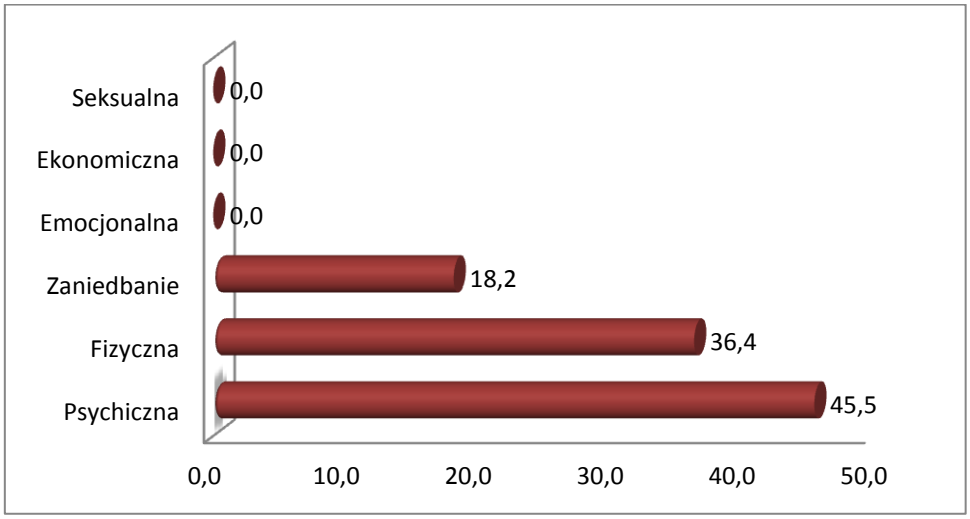

Źródło: Opracowanie własne

4. Metoda tworzenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Radymno

Przy tworzeniu programu przeciwdziałania przemocy wybrano metodę MAPS (Metodę Aktywnego Planowania) z elementami ZOPP (Planowanie Projektu Zintegrowane na Cel) jako najbardziej odpowiednich dla efektywnego i wielokierunkowego przygotowania kierunków polityki społecznej. Planowanie społeczne oparte na metodzie MAPS i ZOPP bazuje na bezpośrednich wynikach diagnozy społecznej gminy oraz przedstawicieli instytucji gminnych oraz wiedzy ekspertów. Niemniej główną metodą tworzenia kierunków działania polityki społecznej były analizy dokumentów.

Proces konstruowania głównych kierunków polityki społecznej gminy przebiegał według omówionych poniżej czterech etapów:

1. **Diagnoza przemocy w środowisku lokalnym -** której celem było zidentyfikowanie głównych grup problemów i kwestii społecznych w gminie w oparciu o wyniki badania ankietowego oraz dostępne analizy dotyczące przemocy i uporządkowanie ich w związki przyczynowo – skutkowe.
2. **Analiza głównych celów programu** - które umożliwiły wskazanie celów i ich wzajemnej zależności zgodnie z kryterium „cel – środek do jego osiągnięcia". Celowi generalnemu przypisano kierunki działań oraz wskazano tzw. przedsięwzięcia, które stanowią podstawę do realizacji programu.
3. **Określenie wskaźników realizacji -** które umożliwiły wskazanie stopnia realizacji założonych celów Programu. Założono, iż wskaźniki realizacji wskazują zakładaną wartość do osiągnięcia w horyzoncie czasowym do 2022 roku. Monitoring i ewaluacja stopnia realizacji będą dokonywane przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, na podstawie zarządzenia Kierownika. Program będzie obowiązywał do 2022, a pierwsza cenzura ewaluacyjna zostanie dokonana w 2018 roku.

Sposób oznaczania struktury celów w programie (…) ukazuje schemat:

<table>
<tr><td rowspan="6">CEL GENERALNY</td><td rowspan="2">KIERUNEK DZIAŁAŃ 1</td><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 1</td></tr>
<tr><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">KIERUNEK DZIAŁAŃ 2</td><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 1</td></tr>
<tr><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 2</td></tr>
<tr><td rowspan="2">KIERUNEK DZIAŁAŃ 3</td><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 1</td></tr>
<tr><td>PRZEDSIĘWZIĘCIE 2</td></tr>
</table>

5. Identyfikacja celu generalnego i priorytetów

Diagnoza problemów i zjawisk społecznych, przesłanki i dyrektywy płynące z różnych poziomów planowania i zarządzania rządowego i samorządowego oraz cel generalny są podstawą wyznaczania priorytetów powyższego programu w zakresie lokalnej polityki społecznej.

Wyniku przeprowadzonych analiz oraz konsultacji przyjęto za cel generalny:

CEL GENERALNY:

TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH, ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH OGRANICZANIU PRZEMOCY W RODZINIE

Diagnoza zjawiska przemocy oraz wyznaczony cel generalny Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy stanowiły podstawę wyznaczania priorytetów, na których koncentrowane będą działania do roku 2022.

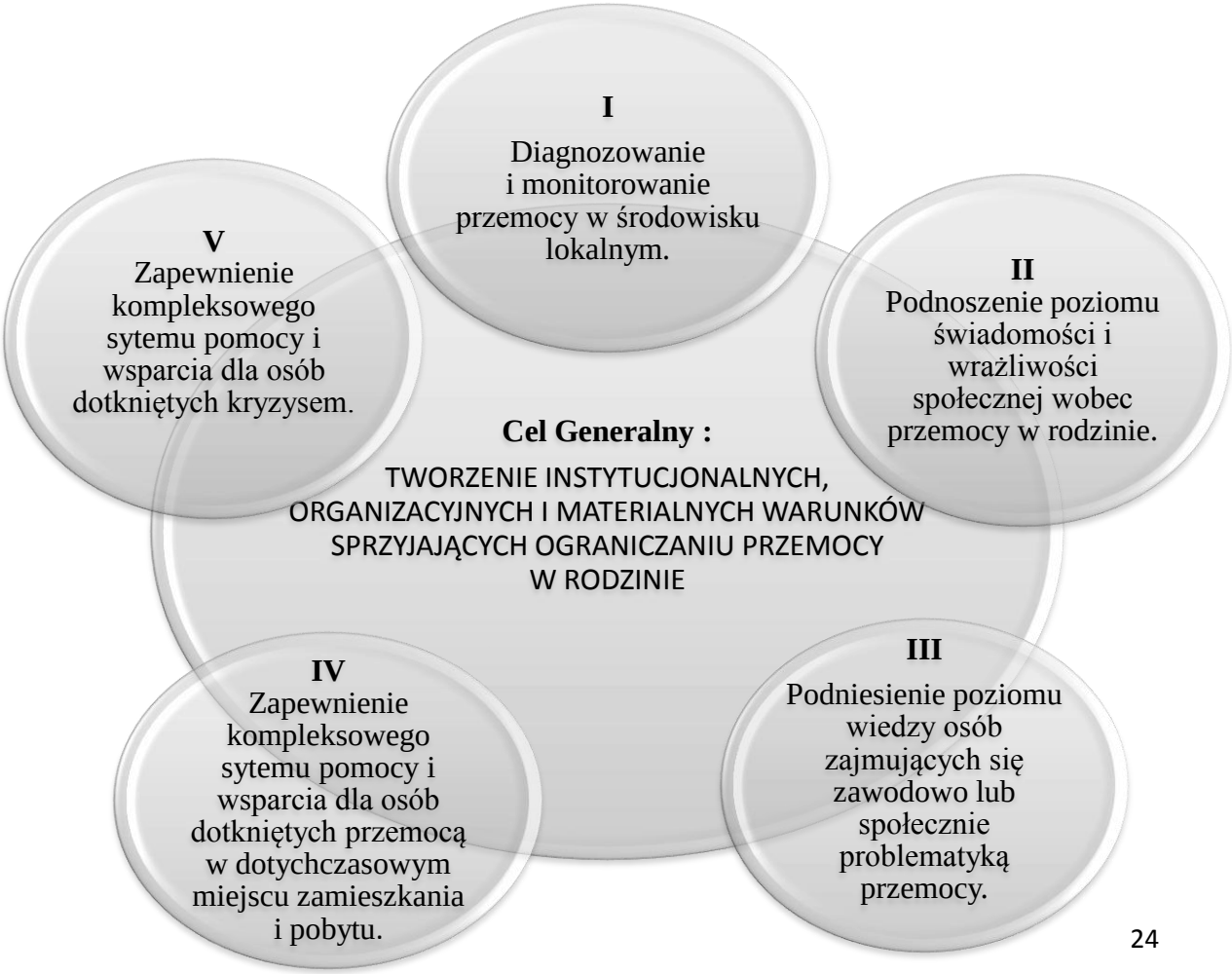

	KIERUNEK DZIAŁANIA		Przedsięwzięcia	
CEL GENERALNY TWORZENIE INSTYTUCJONALNYCH, ORGANIZACYJNYCH I MATERIALNYCH WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH OGRANICZANIU PRZEMOCY W RODZINIE	K1	Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.	P1	Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).
			P2	Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.
			P3	Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym
	K2	Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie.	P1	Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.
			P2	Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, artykuły).
			P3	Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą.
			P4	Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.
			P5	Współpraca ze związkami wyznaniowymi, kościołami w zakresie przeciwdziałania przemocy
	K3	Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	P1	Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
			P2	Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.
			P3	Zabezpieczenie przed skutkami wypalenia zawodowego – realizacja superwizji.
			P4	Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.
	K4	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.	P1	Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)
			P2	Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.
			P3	Zapewnienie dostępu do grup wsparcia dla osób doznających przemocy.
			P4	Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.
			P5	Realizacja opracowanej jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy.
			P6	Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie
			P7	Pomoc w uzyskaniu dostępu do uczestnictwa w programach terapeutycznych kierowanych do

				sprawców przemocy w rodzinie.
	K5	Zapewnienie kompleksowego systemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem.	P1	Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne , rodzinne, socjalne, prawne itp.)
			P2	Realizacja pracy socjalnej dla osób/rodzin w kryzysie.
			P3	Pomoc w dostępności do programów pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – z rodzin kryzysowych.
			P4	Zapewnienie rodzinom dostępu do mediacji.
			P5	Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów
			P6	Kierowanie do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego sprawców przemocy

6. Wskaźniki realizacji

K1 - Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.			
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2017-2022	Źródło weryfikacji
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	6	Badania własne GOPS
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	3	Badania własne GOPS
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	6	Badania własne GOPS
Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie	Liczba sprawozdań	6	Badania własne GOPS
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	Liczba sprawozdań	6	Badania własne GOPS
Liczba sprawców przemocy domowej	Liczba sprawozdań	6	Badania własne GOPS
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu i środków odurzających	Liczba sprawozdań	6	Badania własne GOPS
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	Liczba sprawozdań	6	Badania własne GOPS

K2 - Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie			
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2017-2022	Źródło weryfikacji
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	10	sprawozdanie ze spotkań/prelekcji i/lub lista obecności
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	30	zrzut ze strony www i/lub wydruk
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową	Liczba wydarzeń o charakterze integracyjnym i/lub sportowych skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą	10	sprawozdanie

K3 - Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy			
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2017-2022	Źródło weryfikacji
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą	10	sprawozdanie z zajęć i/lub lista obecności
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	10	sprawozdanie

Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego	30	sprawozdanie
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba osób objęta działaniem zespołu	120	sprawozdanie

K4- Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.			
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna 2017-2022	Źródło weryfikacji
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba punktów dla osób dotkniętych przemocą	1	sprawozdanie i/lub lista obecności
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne , rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba osób objęta wsparciem punktu	30	sprawozdanie i/lub lista obecności
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy	Liczba osób objęta pracą socjalną	72	sprawozdanie i/lub lista obecności
Realizacja pomocy psychologicznej i/lub psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie.	Liczba rodzin z dziećmi objęta pomocą psychologiczną i/lub psychoterapeutyczną	50	sprawozdanie

K5- Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem			
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	Wartość kumulatywna	Źródło weryfikacji
Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów	Liczba przeprowadzonych spotkań	6	sprawozdanie
Kierowanie do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego sprawców przemocy	Liczba osób skierowanych	66	sprawozdanie

7. Harmonogram realizacji

Nazwa Działania	**Wskaźnik/Produkt pomiaru celu**	**ROK REALIZACJI**					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Liczba przeprowadzonych diagnoz	X	X	X	X	X	X
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	Liczba przeprowadzonych badań ankietowych	-	X	-	X		X
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Liczba przeprowadzonych badań ewaluacyjnych	X	X	X	X	X	X
Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie	Liczba sprawozdań	X	X	X	X	X	X
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	Liczba sprawozdań	X	X	X	X	X	X
Liczba sprawców przemocy domowej	Liczba sprawozdań	X	X	X	X	X	X
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu i środków odurzających	Liczba sprawozdań	X	X	X	X	X	X
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	Liczba sprawozdań	X	X	X	X	X	X

K2 - Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie							
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Liczba przeprowadzonych zajęć	X	X	X	X	X	X
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy	Liczba publikacji online i/lub drukowanych	X	X	X	X	X	X
Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą .	Liczba przeprowadzonych zajęć	X	X	X	X	X	X
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową	Liczba wydarzeń o charakter integracyjnym i/lub sportowych skierowanych do rodzin zagrożonych przemocą	X	X	X	X	X	X

K3- Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.							
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych spotkań z ekspertem/doradcą	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Liczba przeprowadzonych szkoleń	X	X	X	X	X	X
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba przeprowadzonych spotkań zespołu interdyscyplinarnego	X	X	X	X	X	X
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Liczba rodzin objęta działaniem zespołu	X	X	X	X	X	X

K4 *Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.*							
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba Punktów Informacji, Wsparcia i Pomocy dla osób dotkniętych przemocą	X	X	X	X	X	X
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.	Liczba osób objęta wsparciem punktu	X	X	X	X	X	X
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	Liczba osób objęta pracą socjalną	X	X	X	X	X	X
Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Liczba mieszkań/pomieszczeń wspieranych dla osób doznających przemocy	X	X	X	X	X	X
Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie	Liczba rodzin z dziećmi objęta pomocą psychologiczną	X	X	X	X	X	X

K5- Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem							
Nazwa Działania	Wskaźnik/Produkt pomiaru celu	ROK REALIZACJI					
		2017	2018	2019	2020	2021	2022
Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów	Liczba przeprowadzonych spotkań	X	X	X	X	X	X
Kierowanie do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego sprawców przemocy	Liczba osób skierowanych	X	X	X	X	X	X

8. Źródła finansowania

K1-Diagnozowanie i monitorowanie przemocy w środowisku lokalnym.		
Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
Opracowanie diagnozy przemocy w środowisku lokalnym w oparciu o analizę wtórną danych zastanych (desk research).	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Przeprowadzenie badania ankietowego CAWI.	GOPS	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Cykliczny monitoring zjawiska przemocy w środowisku lokalnym	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Liczba interwencji domowych, w tym z powodu przemocy w rodzinie	Liczba sprawozdań	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej	Liczba sprawozdań	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Liczba sprawców przemocy domowej	Liczba sprawozdań	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu i środków odurzających	Liczba sprawozdań	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Liczba wszczętych procedur „Niebieskiej Karty”	Liczba sprawozdań	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

	K2 -Podnoszenie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie	
Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
Prowadzenie zajęć edukacyjno-informacyjnych wśród mieszkańców gminy.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Opracowywanie i publikowanie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy i instytucji udzielających pomocy (plakaty, ulotki, broszury).	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja działań profilaktycznych mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego dla	Urząd Gminy, GOPS, Zespół	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki

dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową	Interdyscyplinarny	Unii Europejskiej

	K3 - Podniesienie poziomu wiedzy osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy

Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
Zapewnienie poradnictwa specjalistycznego dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Zapewnienie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy dla osób zajmujących się zawodowo lub społecznie problematyką przemocy.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Kontynuacja działalności Zespołu Interdyscyplinarnego celem odbywania specjalistycznych konsultacji i dokonywania wyboru skutecznych rozwiązań, w szczególnie trudnych sytuacjach.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K4-Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych przemocą w dotychczasowym miejscu zamieszkania i pobytu.		
Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
Realizacja specjalistycznego poradnictwa (psychologiczne, psychoterapeutyczne, rodzinne, socjalne, prawne itp.)	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja pracy socjalnej z ofiarami przemocy.	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Zapewnienie bezpiecznego schronienia rodzinom dotkniętych przemocą.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Realizacja pomocy psychologicznej dla dzieci i młodzieży – ofiar i świadków przemocy w rodzinie	GOPS, Zespół Interdyscyplinarny	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

K5	*Zapewnienie kompleksowego sytemu pomocy i wsparcia dla osób dotkniętych kryzysem*

Nazwa działania	Podmioty odpowiedzialne	Źródło finansowania
Edukacja w zakresie skutecznych sposobów w zakresie rozwiązywania konfliktów	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej
Kierowanie do Programu Korekcyjno-Edukacyjnego sprawców przemocy	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny,	Budżet Gminy/dotacje celowe/środki Unii Europejskiej

9. Monitoring i ewaluacja

Monitoring to systematyczne określanie dynamiki zmian danego zjawiska. Monitoring rozumiany jest jako proces systematycznego zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych dotyczących prowadzonych działań, wdrażanych projektów tak w aspekcie finansowym jak i rzeczowym. Jego celem jest zapewnienie zgodności realizacji programu z wcześniej zatwierdzonymi założeniami i wytyczonymi celami.

Monitoring i ewaluacja zapisów programowych polegają na systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą pojawić się poprzez zmianę regulacji prawnych czy też narastanie poszczególnych dolegliwości społecznych.

Ewaluacja jest częścią procesu podejmowania decyzji, który to polega na wydawaniu opinii o wartości działania poprzez systematyczne, jawne zbieranie i analizowanie o nim informacji w odniesieniu do przyjętych celów, kryteriów i wartości. Ewaluację programu należy rozumieć jako systematyczne zbieranie informacji na temat działań, charakterystyki i efektów programu, poprawy jej skuteczności oraz/lub wsparcia procesu decyzyjnego dotyczącego przyszłego programowania[3].

Cele prowadzenia ewaluacji można ująć w czterech zasadniczych punktach:

1. kontrola nad działaniem władz publicznych oraz zwiększanie przejrzystości tych działań,
2. zwiększanie skuteczności i efektywności projektów i programów podejmowanych przez sektor publiczny;
3. kształtowanie kierunków i priorytetów działalności sektora publicznego,
4. poznawanie mechanizmów programów i projektów[4].

Realizacja działań przewidzianych w celach powyższego dokumentu odbywać się będzie, w ramach kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych gminy.

[3] T. Kierzkowski, Ocena (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, Warszawa 2002, s. 19–20.
[4] Tamże, str. 11

Potwierdzeniem osiągnięcia wskaźników realizacji działań, będzie coroczne sprawozdanie z realizacji programu. Elementami skutecznego monitoringu i ewaluacji będą przede wszystkim:

- **Zespół wdrażający program:**
  Monitoring programu wykonywany będzie przez powołanego wewnętrznym zarządzeniem pracownika GOPS we współpracy z Przewodniczącym Zespołu Interdyscyplinarnego i jego zastępcą, którzy o swoich działaniach informować też będą na bieżąco pozostałych członków ZI na posiedzeniach zespołu.
- **Roczna ocena wdrażania programu:**
  Zespół wdrażający program winien się zbierać przynajmniej raz w roku w celu oceny poziomu wdrożenia poszczególnych celów i kierunków działań zawartych w niniejszym dokumencie. Zespół powinien przedstawić swoją ocenę Wójtowi i Radzie, sugerując przyjęcie proponowanych rozwiązań, np. programów celowych.

10. Spis tabel i wykresów

Tabela 2. Liczba mieszkańców Gminy Radymno wg miejsca zamieszkania (2015) 6
Tabela 3. Ekonomiczne grupy wiekowe ogółem w Gminie Radymno (2013,2015) 7
Tabela 17. Liczba osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie na terenie Gminy Radymno (2015) 10

Wykres 1. Liczba mieszkańców Gminy Radymno (2013 i 2015) 6
Wykres 2. Struktura płci mieszkańców Gminy Radymno (2013 i2015) 7
Wykres 3. Niebieskie Karty w Gminie Radymno w 2015 roku 9
Wykres 4. Udział procentowy reprezentatywnej młodzieży szkolnej, wg płci 11
Wykres 5. Struktura rodziny badanej młodzieży szkolnej 11
Wykres 6. Jak oceniasz swój kontakt z rodzicami, jako? 12
Wykres 7. Czy czujesz się bezpiecznie wśród najbliższej rodziny? 12
Wykres 8. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole? 13
Wykres 9. Czy czujesz się bezpiecznie poza szkołą, na terenie swojej gminy? 13
Wykres 10. W jaki sposób rodzice okazują zainteresowania Twoimi sprawami? 13
Wykres 11. Jak zareagowaliby rodzice/opiekunowie według Ciebie, gdyby dowiedzieli się, że np. paliłeś/aś, /piłeś/aś? 14
Wykres 12. Jaka kara spotyka Cię w domu za niewykonanie obowiązków? 14
Wykres 13. Co oznacza dla Ciebie przemoc? 15
Wykres 14. Czy doświadczyłeś/łaś przemocy w Twojej rodzinie? 15
Wykres 15. Jak często doznajesz przemocy? 15
Wykres 16. Czy byłeś/łaś świadkiem przemocy w Twojej rodzinie? 16
Wykres 17. Jak często byłeś/aś świadkiem przemocy? 16
Wykres 18. Kto w Twojej rodzinie doznawał przemocy? 17
Wykres 19. Stosowana przemoc w domu z reguły była: 17
Wykres 20. Płeć badanych osób 18
Wykres 21. Miejsce pracy respondentów 18
Wykres 22. Czy Pan(i) w wykonywanej pracy zawodowej spotyka się z przypadkami przemocy w rodzinie? 19
Wykres 23. Jaką częstotliwość zachowań uznaje Pan(i) za przemoc? 19
Wykres 24. Jakie są Pan(i) zdaniem najbardziej skuteczne działania w pomocy ofiarom przemocy w rodzinie? 20
Wykres 25. Z jakimi instytucjami widzi Pan(i) potrzebę nawiązania współpracy? 21
Wykres 26. Na podstawie praktyki zawodowej , które osoby doświadczające najczęściej przemocy? 22
Wykres 27. Rodzaj zdiagnozowanej przemocy w toku działań zawodowych 22